

Eplekartens Steinerbarnehage

Årsplan
2010-2011

Innholdsfortegnelse

Introduksjon, hvordan bruke planen.....	3
Arbeidsgrunnlag og visjon	3
BARNEGRUPPENE.....	4
<i>Om Epleblomsten</i>	4
<i>Om Kjernehuset</i>	5
Uke og dagsrytme hos Epleblomstene.....	6
Uke og dagsrytme i Kjernehuset	7
Om mat og måltider i Eplekarten	8
Om rytmene i Eplekarten	8
Året og årstidene.....	8
Årstidsbordet.....	8
ÅRSPLAN I HAGEN FOR STORE OG SMÅ MEDARBEIDERE	9
KOMPOST	11
Foreldredeltagelse.....	13
Andre praktiske opplysninger	14
Medarbeiderne i barnehagen i år	17

Introduksjon, hvordan bruke planen

Vår årsplan består av flere deler som dere finner faner til øverst til høyre på hjemmesiden. Disse er:

- Kalenderplan, der årstidsfester, planleggingsdager, ferier og annet er satt inn.
- "Årsplan og introduksjon" med innhold slik du finner den i innholdsfortegnelsen over. Her er mange nyttige og konkrete opplysninger til foreldre.
- Fanen "Vedtekter" inneholder både barnehagens vedtekter og barnehageforeningens vedtekter.
- "Innblikk" er en side som forteller om steinerpedagogikken slik den lever hos oss. Der vil dere finne både omtale av pedagogikken og fortellinger om spesielle hendelser.
- Til fanen "Foreldresiden" trenger dere brukernavn og passord. Her legger vi ut konkret informasjon, møtereferater og ukebrev. Passordet skiftes hvert barnehageår.
- Fanen "Lenker" gir dere tilgang videre i aktuelle pedagogiske, barnehagerelaterte og antroposofiske fora.

Barnehagen kan også skaffe papirutgaver dersom det er ønske om det. Det er viktig for oss at foreldre leser årsplanen grundig, slik at det valg en gjør ved å la barnet gå hos oss, er veloverveid, og at en er kjent til vår pedagogikk og våre intensjoner for det kommende år og arbeidet videre. Det er ikke nødvendig å ha den samme holdning som oss i alle ting, men at en kan støtte måten vi arbeider på er avgjørende.

Arbeidsgrunnlag og visjon

Eplekartens Steinerbarnehage legger særlig vekt på nærhet til det levende livet, til medmenneskene, dyrene og naturen. Barnehagen har tett kontakt med Helgeseter Gård. Selve barnehagen ligger i en gammel eplehage med frukttrær, bærbusker og en egen liten åker.

Vår visjon er at Eplekartens skal være

- Et miljø der voksne og barn er nær livet, får jord under neglene og gleder seg sammen
- Et sted for undring, lek og vennskap
- Et sted å trives i sin barnehverdag
- Et sted å lære for livet

Barnehagen ble startet som en personalbarnehage i 1989 av medarbeidere på Helgeseter Gård.

Helgeseter, som dere kan finne link til på vår hjemmeside, er et hjem for psykisk utviklingshemmede og drives på samme pedagogiske idegrunnlag som Eplekartan.

BARNEGRUPPENE

Eplekartan har to barnegrupper; en i "Epleblomsten" og en i "Kjernehuset", for tiden til sammen ca 20 barn.

Om Epleblomsten

Epleblomstene er småbarna våre, de under ca tre år. Disse barna holder det meste av dagen til i nederste etasje i huset sammen med Mirjam og Lisa og ofte en voksen til. Epleblomstene har ett lite kombinert leke- og hvilerom og et større kombinert leke- og spiserom. På det lille rommet er det en lav voksenseng full av saueskinn. Dem elsker barna å dra ned på gulvet og rulle, krype og hoppe i. Vi voksne er opptatt av at de minste barna skal bli så trygge i omgivelsene, finner seg så godt til rette med hverandre og med de voksne, kjenner dagen og rutineene så godt at de med glede og frimodighet kan bruke sin

til fri lek og undre seg, leke og le. Vi oppleve både i tid og vektlegger vi samme tid i i morgen, - og utstyr finnes dag som i går det alt det som er, eller skjer –

barnehverdag forskning, til å gjøre erfaringer, vil at barna skal forutsigbarhet rom, derfor at ting skjer til dag som i går og at leker og på samme sted i og i morgen. For uforutsigbare, bare plutselig ja det finnes det

nok av i livet uansett. Vi er opptatt av primærbehovene til disse små, opptatt av at de er varme og tørre, at de får god mat og drikke, at de får tid til lek og søvn. Vi er opptatt av å gi dem språklige og motoriske utfordringer og opplevelser, derfor legger vi vekt på det

fysiske miljøet ute og inne, - og vi er mye ute. Vi vil at barna skal trives i verden og i barnehagen, derfor går vi inn for å gjøre det vakkert rundt oss, både ute og inne. Når vi pleier omgivelsene i hverdagen, har en varm og lun tone oss i mellom, viser toleranse og tålmodighet, er vi gode forbilder for barna.

Om Kjernehuset

I Kjernehuset finner vi "kjernevennene", det er de eldste barna i Eplekartan. I år har vi ikke mer enn ti-tolv kjernevenner, og for tiden ingen som er blitt fem år..., men "store" er de likevel! De kan gå lange turer, de kan være skuespillere å spille lange eventyr, de kan grave opp store poteter av jorden, og de har en sikker oversikt over det meste hos oss. De vet når og hvor og hvordan ting skal gjøres, og de hjelper gjerne til om en voksen kommer litt "ut av det" en gang i blant.

Nye barn tar fort opp rytmen fra dem som har vært her noen år. Eplekartens tradisjoner får leve og utvikle seg blant nye og "gamle", store og små. Alle har vi noe å lære hverandre. Kjernehusets rom består av et lite leke- og hvilrom og et større rom med åpent kjøkken. I en del av det største rommet har vi ring. Det er selvsagt stjerne rommet i kjernehuset, - et slikt vi kan se når vi deler et eple på tvers.

Årets rytme gir innhold til hverdagen på så mange måter, både ute og inne. Nesten alle våre praktiske gjøremål, både formingsaktiviteter og de som har med mat å gjøre kan knyttes til årstiden. Det samme gjelder selvsagt valg av sanger, vers og eventyr. Og hvem kan vel undres da over at også barnas frie lek henter innhold fra dette?

Uke og dagsrytme hos Epleblomstene

	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
kl. 7.00: Barnehagen åpner og alle som kommer før 8.00, begynner dagen i Kjernehuset. Kl.8.15: Epleblomstbarna går ned til seg selv. Alle spiser frokost. Kl.10.00 rydder vi sammen før vi samles til sang og lek i ringen.	Store og små er samlet i Kjernehuset. Rolig morgenstund med bordaktiviteter og lek.				
	Dersom barna kommer tidlig og ikke har spist, kan de ha med en matpakke. Alle får drikke i barnehagen. Frokosten hos oss kan vare til ca 9.00 Etter det tar leken seg opp og alle barna er kommet.				
	Sangstund				
spesielt for hver ukedag	Utedag		formingsaktivitet		Vaskedag
Kl. 10.40 spiser vi. Meny:	Medbragt hjemmefra	Rundstykker, kanskje har vi bakt selv	Grøt	Grønnsaker. f.eks grateng, pizza eller suppe	Rundstykker, kanskje har vi bakt selv
Soving.	Barna trenger vogn, eventuelt reiseseng å sove i. Vognpose, sengetøy etc skal være med hjemmefra. Barna er ute minimum halvannen time uansett vær. Riktig utstyr og skiftetøy er derfor svært viktig for trivsel og selvstendighet. Sjekk i garderoben hver dag og ta med det våte og skitne hjem. Garderoben er også en del av barnas oppholdssted Vi vil be dere holde det pent og ryddig på barnas plasser daglig, sørge for at alt skotøy er løftet opp fra gulvet og se etter at regntøyet er klart til neste dag. På garderobeplassen fins ofte papirer og andre ting som skal hjem.				
Utetid					
Kl.14.30 frukt og drikke og kanskje noe attåt - inne eller ute ettersom det er vær til.					
16.15 barnehagen stenger.	Dersom dere er sent ute, vennligst gi beskjed så raskt som mulig. Ved stenetid skal alle barn og foreldre ha forlatt barnehagen.				

Uke og dagsrytme i Kjernehuset

	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	Fredag
kl. 7.00: Barnehagen åpner og alle som kommer før 8.00, begynner dagen i Kjernehuset. Kl.8.15: Epleblomstbarna er gått ned, og alle spiser frokost. Kl.10.30 rydder vi sammen og så samles vi til ring og eventyr.	Alle barna er samlet i Kjernehuset. Rolig morgenstund med bordaktiviteter og lek.				
	Dersom barna kommer tidlig og ikke har spist, kan de ha med en matpakke. Alle får drikke i barnehagen. Frokosten hos oss kan vare til ca 9.00 Etter det tar leken seg opp og alle barna er kommet.				
	Ring og eventyr				
spesielt for hver ukedag	Turdag	Bivoks og bakedag	Maling eller en annen formingsaktivitet	Små kokkers dag	Vaskedag
Kl. 11.30 spiser vi. Meny:	Medbragt hjemmefra	Rundstykker vi har bakt selv	Grøt	Grønnsaker. f.eks grateng, pizza eller suppe	Rundstykker vi har bakt selv
Hvilestund for dem som er trette.	Hvert barn trenger en liten pute og noe å ha over seg når de hviler. Det er godt at det er noe hjemmefra.				
Utetid	Barna er ute minimum halvannen time uansett vær. Riktig utstyr og skiftetøy er derfor svært viktig for trivsel og selvstendighet. Sjekk i garderoben hver dag og ta med det våte og skitne hjem. Garderoben er også en del av barnas oppholdssted Vi vil be dere hjelpe barna å holde det pent og ryddig på plassene daglig, sørge for at alt skotøy er løftet opp fra gulvet og se etter at regntøyet er klart til neste dag. På garderobeplassen fins ofte papirer og andre ting som skal hjem.				
Kl.14.30 frukt og drikke og kanskje noe attåt - inne eller ute ettersom det er vær til.					
16.15 barnehagen stenger.	Dersom dere er sent ute, vennligst gi beskjed så raskt som mulig. Ved stenetid skal alle barn og foreldre ha forlatt barnehagen.				

Om mat og måltider i Eplekarten

Som i alle steinerbarnehager legger vi stor vekt på mat og matlaging. Maten tilberedes med stor varme og omhu, og i et åpent kjøkken, slik at barna kan delta om de vil. Gode dufter fyller rommet, og barn og voksne gleder seg over måltidene. I Eplekarten er noe av det vi spiser dyrket på egen grunn og vi henter egg og melk på gården så ofte vi kan. Ellers bruker vi helst økologiske råvarer.

Barna spiser medbrakt frokost kl kvart over åtte hvis de kommer så tidlig. Hovedmåltidet er klokken elleve for de små og klokken tolv for de store. Klokken to har vi et fruktmåltid ute (eller inne om været er håpløst).

Om rytmene i Eplekarten

Året og årstidene

Årets gang i barnehagen finner dere beskrevet under fanen "Årstidsfestene i Eplekarten" på hjemmesiden.

Årstidsbordet

Inne på hver avdeling finner dere et lite bord ; "Årstidsbordet". Her vil dere se en speiling av årsløpet

slik vi opplever det i naturen og i tradisjonene rundt oss. Her bugner det av blomster om sommeren, her lyser høstløvet om høsten, kong vinter troner midtvinters og det spirer om våren.

ÅRSPLAN I HAGEN FOR STORE OG SMÅ MEDARBEIDERE

HØST

Innhøsting fra åkeren

Rake og koste sand og stein

Rake løv, lage løvhaug til å hoppe i, flytte løvet over til åker/bed

Ta inn korn

Sette hvitløk (oktober)

Tømme vann fra dammene

Rense risten utenfor

Epleblomsten

Beskjære busker/trær

VINTER

Måke snø

Tømme vann fra dammene

Rake og koste sand og stein

Rense risten utenfor

Kjernehuset

VÅR

Ta opp hvitløk
 Plukke løvetannblomst
 Klippe gress
 Beise utemøbler
 Opparbeide kjøkkenhagen,
 så korn
 Plukke og rake stein
 Vedlikeholde sandkassen
 Beskjære busker/trær
 Plukke rabarbra
 Tømme dammer
 Vanne

SOMMER

Luke i bed og veier
 Plukke og rake stein
 Rake i sandkassen og rundt rutsjebanen
 Klippe gress
 Hesje
 Plukke rips/blåbær
 Vanne
 ...mens man traller og synger...!

KOMPOST

Hvorfor vi vil ha kompost i Eplekartan?

Kompostering er resirkulering av næringsstoffer i avfallskilden, og resultatet blir et jordforbedringsmiddel i form av ferdig kompost. Fordi vanninnholdet i det våtorganiske avfallet er høyt, har dette avfallet liten forbrenningsverdi.

Med hjemmekompostering blir det unødvendig å transportere dette avfallet til forbrenningsanlegget.

Kompostering er ikke en smittekilde og trekker ikke til seg uønskede dyr

Ved kompostering utnytter vi naturens eget "opprydningssystem". Kompostbeholderen er isolert og sikret mot rotter, fugler og andre dyr. Det utvikles varme under komposteringsprosessen. Temperaturen kan gå opp i over 70 grader celsius. Over ca. 50 grader celsius dør sykdomsbakterier og ugressfrø.

Hva kan vi kompostere i barnehagen?

- Mel- og bakevarer
- Melk og melkeprodukter
- Middagsrester
- Korn, frukt, grønnsaker, skrell
- Eggeskall, eggekartonger og tørkepapir
- Teblader, teposer, kaffegrut og kaffefilter
- Hageavfall, løv, kvister, gressklipp og ugress
- Blomster og potteplanter

Dette kan vi ikke kompostere

- Emballasje av metall, plast, glass og andre ikke nedbrytbare materialer
- Bleier, bind og vattpinner
- Aske, sneiper
- Støvsugerposer
- Kjemikalier
- Medisiner

Plassering:

Kompostbingen bør plasseres på et lett tilgjengelig sted. Den kan fra tid til annen lekke noe sigevann, og bør derfor plasseres på et underlag med god drenering.

Oppstart:

Legg et ca. 15 cm tykt kvistlag i bunnen av bingen, deretter et 2-3 cm tykt lag med hageavfall/blomsteroppkutt.

Komposteringsfase:

Legg i matavfall og bland dette med litt strø. Bruk ca. 1/5 strø til 4/5 matavfall. Det er viktig å røre godt i komposten, samt å stikke luftehull med en egnet stav eller kjepp.

Slutfase:

Normalt er matavfallet brutt ned etter 6-10 uker, men strømaterialer vil ta noe lengre tid. Tøm kompostbingen når den er full (ved normal bruk etter ca. ett år), og legg gjerne jorda til ettermodning. Kompostjorda er meget næringsrik og bør blandes med vanlig jord før den blir benyttet.

Foreldredeltagelse

Foreldrene er en viktig del av Eplekarten. Uten deres aktive interesse og innsats, ville barnehagen vært et fattigere sted!

I Eplekarten inviterer vi foreldrene med på mange av årstidsfestene. Vi har flere foreldremøter i året og foreldresamtaler for alle barn. Vi har dugnader, og vi har alltid åpen dør! Er ikke kaffen klar, så sett den på! Og ser dere et barn som trenger hjelp eller en blomst som trenger vann, så trå til.

Fra vedtektene om eierform etc, forening, medlemskap

Eplekarten Steinerbarnehage eies og drives av foreningen Eplekarten Steinerbarnehage, som er en selveiende økonomisk forening. Alle barnehagens foreldre er medlemmer i foreningen. Foreningen har egne vedtekter. Samarbeidsutvalget velges blant foreldrene i foreldrerådet og de ansatte sammen. Det skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Utvalget skal særlig være med på å drøfte barnehagens ideelle grunnlag og arbeide for å fremme kontakt mellom barnehagen og lokalsamfunnet. Foreldrerådet og samarbeidsutvalget omtales nærmere i barnehagens vedtekter.

Barnehageorganer, foreldreråd og samarbeidsutvalg

Foreldrerådet består av samtlige foreldre og skal fremme fellesinteressene til foreldrene og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Dugnad

Dugnad har lange tradisjoner i Norge. Det betyr mye for barna å oppleve at foreldrene er deltagende parter der de har sin barnehverdag. At mamma og pappa vet hvor koppene fins i skapet og hvor toalettpapiret er, betyr at de deltar i barnets liv. "Denne knaggen har min mamma skrudd opp!" "Se så fint det er blitt når pappa har plantet blomster i bedet!"

Eplekarten har dugnad to til tre ganger i året, til sammen 10 timer. Dersom en ikke har anledning til å stille alle timene, vil en bli bedt om å betale et gebyr fastsatt av styret pr time en ikke har møtt. Alternativt kan en utføre andre arbeidsoppgaver som vikararbeid eller praktisk arbeid utenom felles dugnadstid. Styret kan endre denne bestemmelsen.

Andre praktiske opplysninger

Leker i barnehagen

Vi ber om at barna ikke har med seg egne leker til barnehagen. Unntak kan være kjære kosedyr eller lignende de knapt kan unnvære, eller ellers når vi ber om det til "dukkefest" o.l.

Fotografering, filming og bilkjøring

Vi tar noe bilder og film i barnehagen og trenger deres skriftlige tillatelse til å dele på dette. Dere vil bli bedt om å skrive under på følgende:

"Det er i orden at det tas bilder og film av mitt barn til bruk i barnehagen og til en server der kun barnehagens foreldre og medarbeidere har tilgang."

Dersom det skulle være aktuelt å benytte fotografier eller film i andre sammenhenger, som for eksempel her i årsplanen, gir dere eventuelt særlig tillatelse til dette.

Vi vil på tilsvarende måte be om deres skriftlige godkjenning for å ta med barn i buss eller på en tur med barn i godkjente bilseter i privatbiler. Dere vil selvsagt få beskjed i god tid, dersom vi skulle planlegge en slik tur.

Barnas oppholdtid, barn og sykdom

- Når barnet ikke er helt friskt, er en god, gammel tommelfingerregel:

"Innebarn er hjemmebarn". Ellers mener vi i dag å se en tendens, både blant leger og foreldre, til å sende barna litt for raskt inn igjen i hverdagen etter et sykdomstilfelle. La heller barnet få hvile ut en ekstra dag hjemme, ellers opplever vi bare at det får et tilbakefall og må være hjemme i to omganger. Dessuten øker faren for smitte både til andre barn og til personale.

- Dersom det ikke er mulig å få gitt beskjed dagen før, ber vi om at dere ringer samme dag når barnet ikke kommer eller er forsinket. Hver avdeling har sitt eget telefon nummer som dere finner bakerst i denne folderen.
- Ettersom barnehagens fulle åpningstid er lenger enn en vanlig arbeidsdag, går personalet hos oss i forskjellige vakter som skifter fra uke til uke. Dere vil med

andre ord. oppleve å treffe forskjellige tidlig-, sen- og mellomvakter. Vi gjør likevel selvsagt vårt beste for at beskjeder dere gir til en av personalet f.eks. om morgenen, når hele personalgruppen.

- Det er viktig, både for oss og barnet, at vi får beskjed dersom det en dag skal hentes av andre enn den som vanligvis henter det i barnehagen.
- Som nevnt over, er våre fulle barnehagedager lengre enn vanlige fulle arbeidsdager. Det finnes ingen arbeidsmiljølov for barn. Men barn, særlig de minste, blir svært slitne etter en lang dag i barnehagen. Er det mulig, i alle fall i blant, å gjøre dagene litt kortere for dem, vil det komme både dem og dere til gode.

Åpningstider og ferier

Barnehagens daglige åpningstid er fra 7:00 til 16:15 hver dag. Helligdager holdes stengt. Barnehagen er stengt julaften, romjulen og påskeuken. Lille julaften er barnehagen åpen etter behov. Om nødvendig, stenges barnehagen om sommeren for ferieavvikling. Barnehagen er i tillegg stengt 5 kurs- og planleggingsdager i løpet av året. Barnehageåret starter 1. august. Alle barn i barnehagen skal ha minimum 4 ukers ferie i løpet av barnehageåret.

Klær og utstyr

Skal vi lære barna selvstendighet og omsorg, er tiden i garderoben noe av det aller viktigste. Opplevelse av mestring her er avhengig av at barna finner det de trenger. Dette må dere legge til rette for:

Husk:

*Tøfler / innesko skal alltid finnes i barnehagen.
Trenger barnet noe ekstra til hvil eller kos, må dette finnes på plassen.*

For de små, må det finnes nok bleier og bleiekrem.

Navn på alle klær og støvler, innetøy som utetøy! Vi har merkepenn!

Regntøy og støvler

- *skal alltid finnes i barnehagen og må sjekkes hver dag!*
- *Vreng vått regntøy, slik at det kan tørke til neste dag.*
- *Sjekk støvlene også!*

Dette skal finnes på plassen i garderoben i de varme årstider:Yttertøy:

Lett utejakke

Tynn lue

Solhatt eller caps

Sjal

Tykk genser eller lignende

Sokker til sjøstøvler

Lette sko

Solkrem

Skiftetøy

Tynn genser

T-skjorte

Trøye

To-tre truser

Shorts / skjørt

Langbukse / joggebukse/tights

Tynne sokker, minst ett par

Dette skal finnes på plassen i garderoben i kalde årstider:Yttertøy:

Dress eller utebukse og utejakke.

Tynn lue

Vindlue eller ullue

Hals (eller eventuelt sjal som ikke er for langt)

(Votter)

Tykk genser

Ullbukse eller tilsvarende til å ha under regnbuksen

Ullsokker

Tykke sko

Skiftetøy

Tynn genser

Ulltrøye

Tykkere genser

To-tre truser

Minst en strømpebukse/stilongs

Minst en innbukse

Tynne sokker

Tykke sokker

Medarbeiderne i barnehagen i år

MEDARBEIDERE

Torhild Langhelle
(Kjernehuset)

Siri Aune Svaøe
(Kjernehuset)

Lisa-Maria Yasmin Olsen
(Epleblomsten)

Astrid Helga Sundt
(styrer)

Åshild Homeyer
(begge avdelinger)

I permisjon:

Trudi A Totland